

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת מה חטאת בצפון אף שלמי צבור בצפון ... מה חטאת אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה אף זבחי שלמי צבור לזכרי כהונה 2
- ב. ולקח הכהן את הזרוע בשלה מן האיל מכלל דכוליה בעלים אכלי ליה.....2
- ג. שאם גלח על אחד משלשתן יצא.....3
- ד. התודה ואיל נזיר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע.....4
- ה. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולילה עד חצות המורם מהם כיוצא בהן אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם ... טהור מטומאת מצורע וטמא מטומאת זב ואיזה זה זה מחנה ישראל.....4
- ו. שלמים קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע 5
- ז. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד המורם מהם כיוצא בהם אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם.....6
- ח. ושחטו פתח אהל מועד ושחט אותו לפני אהל מועד ושחט אותו לפני אהל מועד להכשיר את כל הרוחות בקדשים קלים ק"ו לצפון.....7
- ט. שלמים ששחטן קודם שיפתחו דלתות ההיכל פסולין שנאמר ושחטו פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח ולא בזמן שהוא נעול ... מוגף כנעול דמי וילון ... הוא עצמו אין נעשה אלא כפתח פתוח.....8
- י. כל השערים שהיו שם גובהן עשרים אמה ורוחבן עשר אמה.....8
- יא. אחורי בית הכפורת ... לול קטן היה אחורי בית הכפורת גבוה שמונה אמות כדי להכשיר את העזרה לאכילת קדשי קדשים ולשחיטת קדשים קלים.....9

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

דף נה.

א. ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת מה חטאת בצפון אף שלמי צבור בצפון... מה חטאת אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה אף זבחי שלמי צבור לזכרי כהונה

כבר התבאר לעיל דף נד: ששלמי צבור¹ הוקשו לחטאת שנאמר (ויקרא כג פסוק יט) וְעִשִּׂיתֶם שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת וּשְׁנַיִם כִּבְשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזִבְחֵי שְׁלָמִים, לפיכך הן קדשי קדשים כחטאת ונשחטין במקום שחיטתה.

וכיצד² מעשה שלמי צבור, שוחט וזורק הדם כמו שמבואר בעולה ובאשם, ומפשיט ומוציא האימורים ומולחן ומקטירן, והשאר נאכל לזכרי כהונה בעזרה כחטאת וכאשם מפני שהן קדשי קדשים.

ואם נאכלו בהיכל³ נאכלו שנאמר (במדבר יח פסוק ט י) כָּל קָרְבָּנָם לְכֹהֵן מִנְחָתָם וְלְכֹהֵן חֲטָאתָם וְלְכֹהֵן אֲשָׁמָם וְגו'. בְּקֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים תֹּאכְלֵנּוּ כָּל זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּךְ, וכן שלמי צבור הרי הן כחטאת וכאשם.

ב. ולקח הכהן את הזרוע בשלה מן האיל מכלל דכוליה בעלים אנלי ליה

כבר התבאר במסכת פסחים דף נט: שבקרבת שלמים החזה והשוק נאכל לכהנים שנאמר (ויקרא ז פסוק לד) כִּי אֵת חֲזוֹה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה, ושאר השלמים נאכלים לבעלים.

ואין הכהנים זוכין בחזה ושוק ולא הבעלים באכילת בשר הבהמה⁴ אלא לאחר הקטר האימורין. אפילו לאחר זריקת הדם אין בשר הקרבנות מותר

¹ רמב"ם שם פרק ה הלכה ג

² רמב"ם שם פרק ט הלכה ד

³ רמב"ם שם פרק י הלכה ג

⁴ מל"מ שם, שו"ת שואל ומשיב מהדורה חמישאה סימן נה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

באכילה עד שיקטירו את האמורים⁵, דהיינו עד שתוצת האש ברוב העצים השורפים את האימורים⁶. ואין הכהנים זוכין בחזה ושוק של הטאת ואשם⁷ ושלמים קודם הקטרתם.

וי"א שאף הבעלים אין אוכלים את בשר השלמים רק לאחר הקטרת האימורים⁸, וי"א שבשר השלמים נאכל לבעלים מיד אחר זריקה⁹, אף קודם הקטרת האימורים.

וכבר התבאר במסכת נזיר דף מה: שבתגלחת טהרה של הנזיר כשגומר ימי נזירותו מביא חטאת עולה ושלמים, שוחט החטאת תחלה, ואחר כך העולה, ואח"כ שלמים ואח"כ מגלח, ומבשל השלמים או שולקן ולוקח מן הרוטב של זבחי השלמים ונותן על השער ואח"כ משליכו לאש תחת דוד השלמים.

ואחר כך נוטל הכהן את הזרוע בשלה מן האיל, וחלת מצה אחת מן הסל, ורקיק אחד, ונותנן על כפי הנזיר או הנזירה¹⁰, ומניפן. ואחר כך הותר הנזיר לשתות יין ולהטמא למתים.

ג. שאם גלח על אחד משלשתן יצא

עוד התבאר שם דף כח: שהמביא קרבנותיו בתגלחת טהרה כלומר בסיום נזירותו, שוחט¹¹ החטאת תחלה, ואחר כך העולה, ואח"כ שלמים ואח"כ מגלח, ואם גלח אחר ששחט החטאת, או העולה יצא.

⁵ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה יא

⁶ מל"מ שם, ע"פ תוס' מנחות כו ע"ב]

⁷ ושם גם ממעשה בני עלי, שמואל א ב מז - יז

⁸ תוס' ביצה כו: ובמשל"מ מעשה"ק פי"א ה"ד, ע"פ רמב"ם פסוה"ק פי"ח ה"ז. ונראה שהוא הדין לחמי תודה ואיל נזיר שנאכלים רק לאחר הקטרת אימורי התודה ואיל הנזיר, כיון שקרבן אחד עם הבשר הם

⁹ העמק דבר במדבר ו כ על פי ספרי קרח פסקא רנא ע"ש בהוספות, רמב"ם מעשה"ק פי"ט הי"א. ועי' צל"ח ביצה כ" שנסתפק בדבר. ועי' פסחים עז: "ומה אימורי"ן וכו', ועיין פהמ"ש להרמב"ם זבחים מב:

¹⁰ הרמב"ם הוסיף כאן נזירה אולי דכתב כן לאפוקי מדרשא דאמר בגמרא הנזירה אינה מגלחת שמא יתגרו בה פרחי כהונה. ורבינו ז"ל פסק כהכמים דלא כוותיה. להם משנה שם. נ"ב זה תמוה דא"כ לעיל גבי גילוח ה"ל להרמב"ם לכתוב זה אלא פשוט דכיון להא דאמרינן קידושין משנה וגמ' דף ל"ו ע"ב אשכחן סומה נזירה מנלן אתא כף כף מסומה ע"כ וע' בפי' המשנה שם וכמ"ש לקמן בהלכות מעשה קרבנות פ"ט הל' מ"ז, שכתב שאין תנופה בנשים חוץ מסומה ונזירה. בן אריה שם.

¹¹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ח הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַלְכַתָּא לְמִשְׁיַחַא בְּרַף הַיּוֹמִי

מִסַּכְתָּ זְבַחִים

ד. התודה ואיל נזיר קדשים קלים שחיתתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע

קדשים קלים¹² שחיתתן וקיבול דמן בכל מקום מן העזרה. ובכללם שלמים הבאים¹³ עם הלחם בנדר או נדבה וזהו הנקרא תודה, ואותו הלחם נקרא לחם תודה,

וכן שלמים שמקריב הנזיר ביום מלאת נזרו והם באים עם לחם וזהו הנקרא איל נזיר.

וכיצד מעשיהן, שוחט בכל מקום וזורק הדם שתים שהן ארבע כמו שהתבאר בעולה ואשם.

ה. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולילה עד חצות המזרח מהם כיוצא בהן אלא שהמזרח נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם... טהור מטומאת מצורע וטמא מטומאת זב ואיזה זה זה מחנה ישראל

חזה ושוק¹⁴ המזרח מתודה והמזרח מאיל נזיר נאכלין לכהנים זכרים ונקבות שנאמר (במדבר יח פסוק יט) כל תרומת הקדשים אשר ירימו בני ישראל לה' נתתי לה' ולבניו ולבנותיו.

וכל אלו הנאכלים¹⁵ לכהנות נאכלים לעבדי הכהנים ולנשיהם כתרומה¹⁶, וכולן נאכלים בכל העיר שנאמר (ויקרא י פסוק יד) ואת חזה התנופה ואת

¹² רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה ב

¹³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה ה - ו

¹⁴ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה ד

¹⁵ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה ה

¹⁶ דע שיש חילוק בין תרומה לחזה ושוק דהיינו ישראלית שנשאת לכהן ונתגרשה וזרע אין לה דכתיב בה ושבה אל בית אביה חוזרת היא לתרומה ואינה חוזרת לחזה ושוק וכמו שנתבאר לעיל פ"ו מהל' תרומות דין ט'. ודע שהחוזרת בשביל בנה חוזרת אף לחזה ושוק וכדאיתא ביבמות (דף פ"ז) והיא הלכה פסוקה ורבינו לא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

שוק התרומה תאכלו במקום טהור לא נאמר בהן במקום קדוש שהיא העזרה
אלא טהור שהוא כל מחנה ישראל שכנגדו לדורות ירושלים

התודה¹⁷ אף על פי שהיא קדשים קלים אינה נאכלת אלא ביום הזביחה עם
הלילה שנאמר בה (שם ז פסוק טו) ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו
יאכל לא יניח ממונו עד בקר.

וכן איל נזיר והלחם הבא עמהן וכיוצא בהן בין חלק הכהנים בין חלק
הבעלים.

כל אלו הנאכלין ליום ולילה דין תורה שהן נאכלין עד שיעלה עמוד השחר
וכדי להרחיק מן העבירה אמרו חכמים שאין נאכלין אלא עד חצות הלילה.

ו. שלמים קדשים קלים שחיתתו בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע

שלמי יחיד¹⁸ שלשה מינין¹⁹, האחד הוא הבא שלמים בלא לחם כגון שלמי
חגיגה ושמהה וזהו הנקרא שלמים, והשני שלמים הבאים עם הלחם וזהו
הנקרא תודה כמו שהתבאר, והמין השלישי שלמים שמקריב הנזיר ביום
מלאת כמו שהתבאר.

וכיצד מעשה שלשתן, שוחט בכל מקום בעזרה וזורק הדם שתיים שהן ארבע
כמו שהתבאר בעולה ואשם, ומפשיט ומוציא האימורין, ואח"כ מנתח את
הבשר ומפריש החזה ושוק הימין ונותן האימורין עם החזה והשוק על ידי

הביא דין זה בפירושו. והכלל דכל אשה האוכלת תרומה בין מצד עצמה בין מצד בעלה בין מצד בנה אוכלת
בחזה ושוק הוין מהזורת לבית אביה וזהו שכתב רבינו בפ"ז מהל' תרומות הלכה י"ז וכל המאכיל בתרומה
מאכיל בחזה ושוק ולא הוציא מהכלל אלא חזורת לבית אביה ודוק. מל"מ שם

¹⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה ז – ח

¹⁸ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה ה – ו

¹⁹ משא"כ בצבור דליכא תודה ואיל נזיר. הר המורה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

הבעלים וכהן מניח ידו תחת ידי הבעלים²⁰ ומניף הכל לפני ה' במזרח²¹, וכן כל הטעון תנופה במזרח מניפין אותו.

ז. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד המזרם מהם כיוצא בהם אלא שהמזרם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם

חזה ושוק של שלמים²² נאכלין לכהנים זכרים ונקבות שנאמר בהם (במדבר יח פסוק יא) לָךְ נְתַתִּים וְלִבְנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ.

ונאכלים²³ לעבדי הכהנים ולנשיהם כתרומה, וכולן נאכלים בכל העיר כמבואר לעיל גבי תודה.

השלמים נאכלים ביום הזביחה וכל הלילה וכל יום המחרת עד שתשקע החמה²⁴ שנאמר (ויקרא ז פסוק טז יז) בַּיּוֹם הַקָּרִיבוּ אֶת זִבְחֹוֹ יֶאֱכַל וּמִמַּחֲרַת וְהַנּוֹתֵר מִמֶּנּוּ יֶאֱכַל. וְהַנּוֹתֵר מִבֶּשֶׂר הַזִּבְחָה בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשָּׂרֵף, נמצאת למד שהן נאכלין לשני ימים ולילה אחד בין חלק הכהנים בין חלק הבעלים. וי"א²⁵ שעיקר מצותו לאוכלו ביום זביחתו ורק אם נותר יאכלנו למחרת.

²⁰ עיין סוכה מ"ז ב' וקדושין ל"ו ב' ומנחות ס"א ב' ועיי"ש בתוס' בכל המקומות שהקשו הא יד הבעלים הוי הציצה בין האימורים ובין יד הכהן ושם בקדושין תירצו דגזיה"כ הוא יעו"ש בחד תירוץ ומדברי רבינו משמע ג"כ כך ועיין ת"כ צו פט"ו פרשה י"א יעו"ש. הר המוריה שם.

²¹ עיין מנחות ס"א א' וברש"י שם שכתב דכ"ש במערב ומרן תמה על רבינו מה שמשמע מדברי דדווקא במזרח יעו"ש וכן תמה הקרבן אהרן בפרשת צו פט"ז יעו"ש ואולי י"ל כי טעם רבינו כי אין מעבירין על המצות ותיכף יש לקיים המצוה כשבא למקום שיכול לקיים אבל באמת אין הדבר מוכרע דלדעת רבינו יהי' דווקא במזרח ולא במערב וצ"ע ועיין בספרי נשא פיסקא ל"ז שם משמע דדווקא במזרח יעו"ש היטיב וע"ע ת"כ מצורע פ"ב פרשה ג' יעו"ש. הר המוריה שם.

²² רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה ד

²³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה ה - ו

²⁴ בנאכלין לשני ימים ולילה אחד לא עשו הרחקה עד הצות דניכר הוא שקיעת החמה אבל בלילה אינו ניכר כ"כ התוספות בס"פ איזהו מקומן (דרף נ"ז ב) מל"מ שם הלכה ח

²⁵ הרמב"ן בפירושו עה"ת (ויקרא ז' ט"ז) כתב מפשט הכתוב דעיקר מצותו שיהא נאכל ביום זביחתו, רק אם נותר למחרתו יאכל יעו"ש, וראיתו מהת"כ (צו י"ב, י"א) אינו מוכרח, דפירוש שיכול שיהא המצוה להותירו ולאוכלו בשני הימים, ת"ל והנותר, אם הותר הותר, אבל מצותו שיהא כל הזמן. אמנם נ"ל דבזה פליגי הרז"ה עם הראב"ד בפרק תמיד נשחט (פסחים י"ח ע"ב בדפי הרי"ף) לריו"ח בן ברוקא, דמחוסר כפורים בשאר ימות השנה טובל ואוכל בקדשים לערב, דפירש הרז"ה בקדשים של ערב, היינו שהשלמים הן של אתמול, אבל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַלְכַתָּא לְמִשְׁיַחַא בְּרַף הַיּוֹמִי

מִסְכַּת זְבַחִים

וכבר התבאר לעיל פ' נד: שמותר לאכול²⁶ את הקדשים בכל מאכל, ולשנות באכילתן ולאוכלם צלויים שלוקים ומבושלים²⁷, ולתת לתוכן תבלין של חולין, והעצמות הנשארות מותרות ועושה אדם מהם כל כלים שירצה.

ח. וּשְׁחַטּוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּשְׁחַטּוּ אוֹתוֹ לְפָנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וּשְׁחַטּוּ אוֹתוֹ לְפָנֵי אֹהֶל מוֹעֵד לְהַכְשִׁיר אֶת כָּל הַרוּחוֹת בְּקִדְשִׁים קָלִים ק"ז לְצַפּוֹן

ומנין ששוחטים²⁸ קדשים קלים בכל העזרה, שהרי נאמר בשלמים (ויקרא ג' פסוק ב') וּשְׁחַטּוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּנְאֻמָּר (שם פסוק כ') וּשְׁחַטּוּ אוֹתוֹ לְפָנֵי אֹהֶל מוֹעֵד²⁹ לְהַכְשִׁיר כָּל הַרוּחוֹת שֶׁהָרִי לֹא יִיחַד לָהֶם רוּחַ, וְהוּא הַדִּין לְשֹׂאֵר הַקִּדְשִׁים קָלִים וְאִם שְׁחַטְמָם בְּהִיבֵל כְּשָׂרִים, אֲבָל אִם שְׁחַטְנָם בְּגִנּוּ שֶׁל הֵיכָל פְּסוּלִין שֶׁאֵינָם הַגְּנוּת רְאוּיֹת לְשַׁחֲטָה כָּלֵל אֲלֵא בְּקִרְקַע הָעֶזְרָה.

דף נה:

בשלמים דהיום דיכול לאוכלן למחר לא שרינן ליה להביא אחר התמיד, משום דמצותו שיהא נאכל כל זמנו שוה. והראב"ד בהשגותיו מפרש דאוכל לערב, אבל השלמים הן של היום, שיכול לאוכלן למחר, ובכ"ז שרינן ליה להביא קרבנו אחר התמיד כדי שיאכל לערב, ומעמו משום דעיקר מצותו שיהא נאכל ביום זביחתו, ורק אם נותר למחר אוכלו למחר, לכן שרינן ליה לעבור על עשה דהשלמה, ושיטת רבינו מורה כהר"ז, והראב"ד דעתו כהרמב"ן. והנה להרמב"ן א"ש מה דלא עשו חכמים סייג בקדשים הנאכלים לשני ימים להיאכל עד חצות (ברכות ב' ע"א), כיון דעיקר מצותו ביום ראשון, ודוק. או"ש שם רמב"ם שם הלכה י'²⁶

²⁷ עיין לעיל ספ"ט מהל' בכורים שכתב רבינו ז"ל דאין הבהנים אוכלים המתנות אלא צלי בהרדל וכבר עמדו התוס' על זה בפרק הזרוע (דף קל"ב) יע"ש. מל"מ ועיין הר המורה בכל מאכל וכו'. ויליף לה שם מדכתוב למשחה לגדולה יעו"ש היטיב והא דיליף לה בחולין קל"ב ב' מלמשחה דאין נאכלים אלא צלי ובהרדל היינו כמוש"כ התוס' שם דאם הוא שוה לו צלי שלוק ומבושל יאכל צלי אבל אם חביב עליו מבושל או שלוק יעשה כמו שחביב עליו יעו"ש ועיין בטור ושו"ע יו"ד סי' ס"א סעיף י"ב. ולולי דמסתפינא אמינא דהש"ס דחולין כוונתו שלא יאכל חי והא דנקט צלי בהרדל נקט דבר ההוה שכן היה דרכם וה"ה שלוק ומבושל וע"ע ספרי קרח פיסקא קי"ז שם לא נאמר רק למשחה לגדולה ולא סיים שם צלי בהרדל יעו"ש אלמא דלאו דוקא הוא רק כל שהוא דרך גדולה וצ"ע בזה.

²⁸ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה ד'
²⁹ גירסת הכס"מ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ט. שלמים ששחטן קודם שיפתחו דלתות ההיכל פסולין שנאמר ושחטו פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח ולא בזמן שהוא נעול ... מוגף כנעול דמי וילון ... הוא עצמו אין נעשה אלא כפתח פתוח

כבר התבאר במסכת יומא דף סב: ששלמים וי"א שכן כל הקרבנות³⁰ ששחטן קודם שיפתחו דלתות ההיכל פסולין³¹ שנאמר (ויקרא ג פסוק ב) פתח אהל מועד בזמן שפתוח, אפילו היו דלתותיו מוגפות הרי זה כנעול, אבל הפרוכת שעליו אינה פוסלת.

י. כל השערים שהיו שם גובהן עשרים אמה ורוחבן עשר אמה

כבר התבאר במסכת יומא דף טז. שהר הבית³² והוא הר המזריה היה חמש מאות אמה על חמש מאות אמה והיה מוקף חומה וחמשה שערים היו לו, אחד מן המערב, שער קיפונום שמשמש לכניסה ויציאה, ואחד מן המזרח³³ שבו כהן השורף את הפרה, ופרה, וכל מסעדיה כלומר כל המסייעים יוצאים להר המשחה – הר הזיתים במזרחה של ירושלים. ואחד מן הצפון שער טדי ושנים מן הדרום שערי חולדה, והיה צריך שנים שעיקר ההילוך היה דרך דרום. אחד לכניסה ואחד ליציאה³⁴

וחומות הר הבית היו גבוהים. הרבה מאד, עד שמלבד הפתחים, היה המשקוף שעל גבי הפתחים גבוה הרבה מאד³⁵. רוחב כל שער עשר אמות וגובהו עשרים, ויש להם דלתות. מחופות זהב, חוץ משער מזרחי שהיה

³⁰ דעת תוס' ועוד ראשונים, למעט מליקה וקמיצה. מל"מ שם

³¹ רמב"ם שם פרק ה הלכה ה

³² מדות א ג

³³ וכאשר עלו משושן הבירה לבנות את בית המקדש כמו שנתבאר בעזרא, צוה אותם המלך לצייר צורת עיר שושן במקדש כדי שיהא מורא המלך עליהם ויזכרו ימי ישיבתם בה ולא ימרדו במלך, לפיכך צרו אותה על השער המזרחי משערי הר הבית. פיה"מ שם

³⁴ ערוה"ש העתיד שם יא ד

³⁵ רש"י בסוגיא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

מצופה נחושת דומה לזהב, ושער זה הוא הנקרא שער העליון והוא שער ניקנור.

ולעזרה שבעה שערים היו לה, ג' מן הצפון הסמוכין למערב וג' מן הדרום סמוכין למערב ואחד במזרח מכוון כנגד בית קדשי הקדשים באמצע, וכל שער מהן היה רוחבו עשר אמות וגובהו כ' אמה והיו לו דלתות מחופות זהב חוץ משער המזרחי שהיה מצופה נחושת דומה לזהב ושער זה הוא הנקרא שער העליון³⁶ והוא שער נקנור.

ולמה לא עשאוהו של זהב מפני שנעשה בו נס, כמבואר שם דף לח.

יא. אחורי בית הכפורת ... לול קטן היה אחורי בית הכפורת גבוה שמונה אמות כדי להכשיר את העזרה לאכילת קדשי קדשים ולשחיטת קדשים קלים

קדשים קלים³⁷ הנשחטים בכל העזרה כמבואר לעיל נשחטים בעזרה אפילו אחורי ההיכל.

³⁶ הוא שער האיתון והוא משמש כל כניסה ויציאה של עזרה הגדולה
³⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה ד כמבואר להדיא כאן בגמ' ומכאן תמהו האחרונים על הכס"מ שכתב על דברי הרמב"ם אלו "מ"ש רבינו אפי' אחורי ההיכל צריך למוד מנין לו" דהוא מפורש כאן.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

